

**Комунальний заклад
загальної середньої освіти І-ІІІ ступенів
«Варвинський ліцей №2»**

вул. Миру, 54а, смт.Варва, Варвинський район,
Чернігівська область, 17600, телефон: 2-23-84
E-mail: varvavrg@ukr.net Код ЄДРПОУ 26226747

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказом директора №1
від „02” 01.2020 р.

**ІНСТРУКЦІЯ №8
щодо дій персоналу
в разі виникнення аварійної ситуації (аварій)**

1. Ця Інструкція визначає порядок дій керівництва та працівників КЗЗСО І-ІІІ ст. «Варвинський ліцей №2» у випадку виникнення аварійної ситуації (аварії) і є обов'язковою для виконання всіма працівниками.

У питаннях, не врегульованих нею, слід керуватися Кодексом цивільного захисту України, законодавчими та нормативно-правовими актами у сфері цивільного захисту, вимогами інструкцій (правил) з охорони праці.

2. Аварійною ситуацією треба вважати порушення меж та умов безпечної експлуатації об'єкта (устаткування, обладнання), яке не перейшло в аварію, за якого всі несприятливі впливи джерел небезпеки на персонал, населення та навколишнє середовище утримуються в прийнятних межах за допомогою відповідних технічних засобів.

3. Аварією слід уважати небезпечну подію техногенного характеру, що спричинила ураження, травмування населення або створює на окремій території чи території суб'єкта господарювання загрозу життю або здоров'ю населення та призводить до руйнування будівель, споруд, обладнання і транспортних засобів, порушення виробничого або транспортного процесу чи спричиняє наднормативні, аварійні викиди забруднюючих речовин та інший шкідливий вплив на навколишнє природне середовище.

4. Джерелами небезпечних і шкідливих виробничих чинників можуть бути:

- нерегламентовані режими роботи технологічного устаткування, транспортні засоби, вантажопідіймальне устаткування, механізми, обладнання, деталі та вироби, що рухаються;

- устаткування, що працює під тиском;
- електромережі, електрифіковане устаткування та інструменти;
- інженерні комунікації;
- роботи, що призводять до психофізіологічних перевантажень;
- токсичні речовини;
- помилкові дії працівників;
- аварії.

5. У разі виникнення аварійної ситуації чи аварії працівники зобов'язані діяти спокійно, не панікувати, точно й оперативно слідувати вказівкам керівництва закладу, осіб, відповідальних за цивільний захист та техногенну безпеку, протипожежну безпеку, охорону праці, а також представників аварійно-рятувальних, пожежних, медичних підрозділів.

6. Кожний працівник, який першим виявив загрозу виникнення аварійної ситуації, повинен негайно припинити роботу та подати команду **"СТОП!"**

7. **Команда "СТОП!"** подана будь-яким працівником, має негайно бути виконаною всіма працівниками, котрі її почули.

8. У випадку виникнення аварійних ситуацій або пожежі **кожний працівник повинен:**

8.1. Припинити роботу (якщо це дозволено технологічним процесом).

8.2. Якнайшвидше сповістити про аварію (пожежу) керівника закладу, відповідальну посадову особу (чергового адміністратора).

8.3. Приступити до ліквідації (локалізації) аварії (пожежі) наявними засобами.

8.4. За необхідності викликати інші аварійно-рятувальні (пожежну, медичну тощо) служби.

9. Працівники, які входять до складу об'єктових формувань цивільного захисту закладу, у разі виникнення аварійної ситуації повинні прибути на обумовлений пункт збору формувань та прийняти участь у локалізації й ліквідації аварії.

10. Черговий адміністратор закладу, керівники структурних підрозділів, а також особи, відповідальні за цивільний захист, протипожежну безпеку, охорону праці, зобов'язані в разі виникнення аварійної ситуації (аварії):

10.1. Перевірити та продублювати повідомлення про аварію (пожежу), довести це до відома керівника.

10.2. Оцінити умови, з'ясувати кількість і місцезнаходження людей, захоплених аварією, за потреби вжити заходів щодо оповіщення працівників, населення про аварію.

10.3. В разі наявності загрози для життя людей негайно організувати їх рятування (евакуацію), використовуючи для цього наявні сили й засоби.

10.4. Вжити негайних заходів щодо локалізації та ліквідації аварії.

10.5. Вжити заходів щодо оточення району аварії (небезпечної зони).

10.6. Забезпечити виведення з небезпечної зони людей, які не беруть безпосередньої участі в ліквідації аварії.

10.7. Обмежити допуск людей та транспортних засобів до небезпечної зони.

10.8. Контролювати правильність дій персоналу щодо рятування людей, локалізації й ліквідації аварії.

10.9. У разі необхідності виконати: відключення електроенергії (за винятком систем протипожежного захисту), зупинку транспортувальних пристроїв, агрегатів, апаратів, перекриття сировинних, газових, парових комунікацій, зупинку систем вентиляції в аварійному приміщенні (за винятком пристроїв протидимового захисту) та вжити інших заходів, що сприяють ліквідації (локалізації) аварії (пожежі).

10.10. Сприяти діям аварійно-рятувальних, пожежних, медичних підрозділів щодо рятування людей, локалізації, ліквідації аварії у закладі освіти.

10.11. Організувати надання медичної допомоги потерпілим, харчування та відпочинок осіб, які беруть участь у ліквідації аварії.

10.12. Інформувати безпосереднє керівництво про хід і характер аварії, потерпілих у ході рятувальних робіт.

11. У разі дій щодо локалізації (ліквідації) аварійної ситуації (аварії) потрібно:

11.1. Організувати оповіщення і зустріч підрозділів аварійно-рятувальних та інших служб, забезпечити узгодженість дій персоналу лікувального закладу й підрозділів аварійно-рятувальної та інших служб.

11.2. У випадку необхідності організувати евакуацію учнів та персоналу (частини учнів та персоналу) та матеріальних цінностей.

12. Якщо того вимагає характер аварійної ситуації (аварії), особи, які задіяні в оповіщенні, локалізації та ліквідації аварійної ситуації чи аварій, повинні використовувати спеціальний одяг та взуття, промислові засоби захисту органів дихання.

13. У разі нещасного випадку:

13.1. Працівник, який його виявив, або сам потерпілий повинен терміново повідомити безпосереднього керівника та/або іншу посадову особу та вжити заходів щодо надання потерпілим необхідної допомоги.

13.2. Працівник, який його виявив, потерпілий чи його безпосередній керівник невідкладно повідомляє осіб, відповідальних за охорону праці, стан цивільного захисту (цивільної оборони) та техногенної безпеки в закладі.

13.3. Слід терміново організувати медичну допомогу потерпілому, а за необхідності - доставити його до лікувального закладу.

13.4. Повідомити про те, що сталося, керівника закладу або його заступника, а також представника трудового колективу підприємства (професійної спілки).

13.5. Зберегти до прибуття комісії з розслідування обстановку на робочому місці та устаткування в такому стані, у якому вони були на момент події (якщо це не загрожує життю й здоров'ю інших працівників і не призведе до більш тяжких наслідків).

13.6. Вжити заходів щодо недопущення подібних випадків у ситуації, що склалася.

14. У разі виникнення пожежі слід діяти згідно з Інструкцією по пожежній безпеці у КЗЗСО I-III ст. «Варвинський ліцей №2» .

15. У випадку припинення подачі електроенергії треба від'єднати електричні прилади від мережі. В нічний час у разі відсутності освітлення слід використовувати електричні ліхтарі.

16. Виявивши обрив електропроводів, пошкодження їхньої ізоляції, не варто торкатися їх. Необхідно повідомити про це безпосереднього керівника та/або осіб, відповідальних за охорону праці, стан цивільного захисту (цивільної оборони) та техногенної безпеки у КЗЗСО I-III ст. «Варвинський ліцей №2».

17. Евакуація має забезпечити захист працюючого персоналу в разі неможливості вжиття інших заходів цивільного захисту під час виникнення надзвичайних ситуацій. Рішення про евакуацію приймається керівником закладу або особою, яка його заміщає. Підставою для прийняття рішення про практичне здійснення евакуаційних заходів є фактичні показники стану довкілля у випадку надзвичайної ситуації та відповідне рішення Кабінету Міністрів України, органів місцевої державної влади, територіальних органів ДСНС.

18. У разі евакуації:

18.1. На керівника закладу, керівника структурного підрозділу покладається:

- планування й проведення евакуації працівників;
- подання (за потребою) до відповідних транспортних органів розрахунків необхідності в транспортних засобах для вивезення працівників до безпечного району;
- контроль за плануванням, підготовкою й проведенням евакуаційних заходів;
- визначення та підготовка безпечного району для розміщення евакуйованих працівників.

18.2. На особу, відповідальну за стан цивільного захисту (цивільної оборони) та техногенної безпеки, покладають:

- оповіщення працівників, уточнення даних про транспортні засоби, що виділяються для евакуації, термін їх подачі, маршрути та порядок руху;
- організацію й контроль посадки евакуйованих працівників на транспортні засоби та відправку колон;
- інформування керівництва закладу та уповноважених органів влади про хід евакуації.

19. Задоволення мінімуму життєвих потреб працівників, які потерпіли (можуть потерпіти) від наслідків надзвичайних ситуацій, включає, зокрема:

19.1. їх тимчасове розміщення (розселення) у безпечних районах;

19.2. організацію харчування, медичного обслуговування та санітарно-епідеміологічного нагляду в районах тимчасового розселення;

19.3. забезпечення потерпілих одягом, взуттям і товарами першої необхідності.

20. Посадові особи, на яких чинними нормативно-правовими актами покладаються обов'язки щодо локалізації (ліквідації) аварійної ситуації (аварії), несуть відповідальність згідно із законодавством України.

21. Особи, винні в порушенні цієї Інструкції, несуть відповідальність згідно із законодавством України.

Розробив

Дегтяренко О.В.